

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 13 Μαΐου 2015, με την εξής σύνθεση : Νικόλαος Αγγελάρας, Πρόεδρος, Ιωάννης Σαρμάς, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Σωτηρία Ντούνη, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη και Άννα Λιγωμένου, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Γεωργία Μαραγκού, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα (εισηγήτρια), Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Μαυρουδή, Βασιλική Σοφianού, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου και Βασιλική Προβίδη, Σύμβουλοι. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Μιχαήλ Ζυμής.

Γ ι α να αποφανθεί, κατ' επίκληση του άρθρου 100 παρ. 5 του Συντάγματος, επί του παραπεμφθέντος στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, από το V Τμήμα αυτού, με την 2583/2015 απόφασή του, ζήτημα της συνταγματικότητας ή μη των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1911/1990, όπως ισχύει μετά και την προσθήκη της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν. 3883/2010, καθώς και της παρ. 5 του άρθρου 44 του ν. 3731/2008, που εφαρμόζονται στην δίκη που ανοίχθηκε με την από 1.3.2012 έφεση του Κ. Γ. του

..., κατοίκου ... (οδός ... ..), ο οποίος παραστάθηκε αυτοπροσώπως και δήλωσε ότι επιθυμεί την πρόοδο της δίκης.

Κ α τ ά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπεί ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Νικόλαου Καραγιώργη.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης παραστάθηκε, ομοίως, διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Νικόλαου Καραγιώργη.

Με την .../2011 απόφαση του Προϊσταμένου του Επιτελείου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας καταλογίστηκε ο εκκαλών, πρώην δόκιμος Αστυφύλακας της Ελληνικής Αστυνομίας, με το ποσό των 4.447,79 ευρώ, για την αποκατάσταση ισόποσης ζημίας του Ελληνικού Δημοσίου λόγω παραίτησής του από τη Σχολή Αστυφυλάκων της Αστυνομικής Ακαδημίας μετά το πέρας του πρώτου έτους σπουδών.

Κατά της καταλογιστικής αυτής απόφασης ο ανωτέρω σπουδαστής άσκησε ενώπιον του V Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου την από 1.3.2012 έφεση, με την οποία ζητεί την ακύρωσή της και την άρση του γενόμενου σε βάρος του καταλογισμού. Στην έφεση αυτή εκδόθηκε η 2385/2015 απόφαση του V Τμήματος, με την οποία παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου το ζήτημα της συνταγματικότητας ή μη των εφαρμοζόμενων στην ανοιχθείσα με την ως άνω έφεση δίκη διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1911/1990, όπως ισχύει μετά και την προσθήκη της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν. 3883/2010, καθώς και της παρ. 5 του άρθρου 44 του ν. 3731/2008.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που ζήτησε την απόρριψη της έφεσης και

Τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, ο οποίος εξέφρασε την γνώμη ότι η επίμαχη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν. 3883/2010, η οποία προστέθηκε στην παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1911/1990, περί της απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης των σπουδαστών παραγωγικών σχολών των ενόπλων δυνάμεων, οι οποίοι μετά το πρώτο έτος σπουδών μετακινούνται προς παραγωγικές σχολές των σωμάτων ασφαλείας, πρέπει να εφαρμοσθεί κατ' αναλογία και στην αντίστροφη αρρυθμιστη περίπτωση των σπουδαστών παραγωγικών σχολών των σωμάτων ασφαλείας, οι οποίοι μετά το πρώτο έτος σπουδών μετακινούνται προς στρατιωτική σχολή των ενόπλων δυνάμεων, λόγω της ομοιότητας της αρρυθμιστης περίπτωσης προς τη συναφή ρυθμισμένη και προς πραγμάτωση της συνταγματικής αρχής της ισότητας.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη με παρόντες τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υποθέσεως, εκτός από τον Πρόεδρο Νικόλαο Αγγελάρα που αποχώρησε από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας, πλην όμως εγκύτως λαμβάνεται η απόφαση του Δικαστηρίου κατά την παρούσα διάσκεψη κατά την ομόφωνη γνώμη των Δικαστών χωρίς την παρουσία του, σύμφωνα με τα άρθρα 11 παρ. 2 του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981. Η Αντιπρόεδρος Σωτηρία Ντούνη και οι Σύμβουλοι Μαρία Αθανασοπούλου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα και Βασιλική Προβίδη απουσίασαν λόγω κωλύματος.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο,

Αποφάσισε τα ακόλουθα :

1. Η υπό κρίση υπόθεση νόμιμα εισάγεται για συζήτηση, μετά δε την τήρηση της προβλεπόμενης προδικασίας, πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' άρθρο 100 παρ. 5 του Συντάγματος..

2. Με την .../2011 απόφαση του Προϊσταμένου του Επιτελείου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας καταλογίστηκε ο εκκαλών, πρώην δόκιμος Αστυφύλακας της Ελληνικής Αστυνομίας, με το ποσό των 4.447,79 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στη ζημία του Ελληνικού Δημοσίου λόγω παραίτησής του από τη Σχολή Αστυφυλάκων της Αστυνομικής Ακαδημίας μετά το πέρας του πρώτου έτους σπουδών. Κατά της καταλογιστικής αυτής απόφασης ο ανωτέρω σπουδαστής άσκησε ενώπιον του V Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου την από 1.3.2012 έφεση, με την οποία ζητεί την ακύρωσή της και την άρση του γενόμενου σε βάρος του καταλογισμού. Στην έφεση αυτή εκδόθηκε η 2385/2015 απόφαση του V Τμήματος, με την οποία, κατ' επίκληση του άρθρου 100 παρ. 5 του Συντάγματος, παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου το ζήτημα της συνταγματικότητας ή μη των εφαρμοζόμενων στην ανοιχθείσα με την ως άνω έφεση δίκη διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1911/1990, όπως ισχύει μετά και την προσθήκη της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν. 3883/2010, με το ακόλουθο σκεπτικό : Η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 6 του ν. 1911/1990, όπως συμπληρώθηκε με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν. 3883/2010, σύμφωνα με την οποία δεν έχουν υποχρέωση καταβολής της επίμαχης αποζημίωσης οι σπουδαστές που αποχωρούν σε οποιοδήποτε έτος σπουδών από μία στρατιωτική σχολή προκειμένου να εγγραφούν σε παραγωγική σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας, αντίκειται στην συνταγματική αρχή της ισότητας, καθ' ό

μέρος αποκλείει σιωπηρά την αντίστροφη περίπτωση, δηλαδή την απαλλαγή από την υποχρέωση αποζημίωσης και όσων αποχωρούν από παραγωγική σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας σε οποιοδήποτε έτος σπουδών σπουδαστών και εγγράφονται σε στρατιωτική σχολή.

3. Με το π.δ. 352/1995 «Οργανισμός Σχολής Αστυφυλάκων» (ΦΕΚ Α΄ 187), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 2 παρ. 4 του ν. 2226/1994 «Εισαγωγή εκπαίδευση και μετεκπαίδευση στις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας και στο Τμήμα Ανθυποπυραγών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 122), ρυθμίζεται η οργάνωση και λειτουργία της εν λόγω Σχολής, και ορίζεται ότι αυτή είναι ανώτερη σχολή υπερδιετούς κύκλου σπουδών, έχει ως αποστολή την εκπαίδευση των δοκίμων αστυφυλάκων και αποβλέπει στην άρτια επαγγελματική κατάρτιση και την κατάλληλη σωματική και ψυχική προετοιμασία των εκπαιδευομένων, ώστε να καταστούν ικανοί αστυνομικοί και ανακριτικοί υπάλληλοι. Εξάλλου, με το π.δ. 319/1995 «Οργανισμός Σχολής Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας» (ΦΕΚ Α΄ 174), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 3 σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ίδιου ως άνω νόμου (2226/1994), ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η Σχολή Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας είναι ισότιμη με τις Σχολές των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Χώρας και τις αντίστοιχες Παραγωγικές Σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων και ότι η εκπαίδευση σ' αυτή αποβλέπει στην άρτια επαγγελματική κατάρτιση, τη γενική μόρφωση και την κατάλληλη σωματική και ψυχική προετοιμασία των εκπαιδευομένων, ώστε να καταστούν ικανοί αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας. (άρθρο 1). Και οι δύο σχολές αποτελούν υπηρεσίες της Αστυνομικής Ακαδημίας, Κεντρικής υπηρεσίας

του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, αποστολή της οποίας είναι η εκπαίδευση, μετεκπαίδευση, επιμόρφωση και εξειδίκευση όλων των κατηγοριών και βαθμών του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας (άρθρα 1 παρ. 1 και 2, 18 παρ. 1 και 2 του π.δ. 14/2001 «Οργάνωση Υπηρεσιών Ελληνικής Αστυνομίας» ΦΕΚ Α΄ 12). Όπως δε προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 του ν. 2800/2000 (ΦΕΚ Α΄ 41), η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) είναι ιδιαίτερο ένοπλο «Σώμα Ασφαλείας», λειτουργεί με τους δικούς της οργανικούς νόμους, έχει ως αποστολή την εξασφάλιση της δημόσιας ειρήνης, της ευταξίας και της απρόσκοπτης κοινωνικής διαβίωσης των πολιτών (αστυνομία γενικής αστυνόμευσης και τροχαίας) καθώς και την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος και την προστασία του κράτους και του δημοκρατικού πολιτεύματος (αστυνομία δημόσιας και κρατικής ασφάλειας), ενώ αποτελεί κρατική υπηρεσία που εντάσσεται στη διοικητική λειτουργία του κράτους και έχει ως επικεφαλής τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης (ήδη Υπουργό Προστασίας του Πολίτη). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι τόσο η Σχολή Αστυφυλάκων όσο και η Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ., οι οποίες υπόκεινται στο ειδικό καθεστώς των π.δ. 352/1995 και 319/1995 και έχουν ως σκοπό την εκπαίδευση του ανώτερου και κατώτερου αστυνομικού προσωπικού της ΕΛ.ΑΣ., δεν αποτελούν στρατιωτικές σχολές, καθόσον δεν περιλαμβάνονται στα περιοριστικά εκ του νόμου αναφερόμενα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ήτοι: Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, Σχολή Ναυτικών Δοκίμων, Σχολή Ικάρων άρθρο 1 παρ. 3 ν. 3187/2003 – ΦΕΚ Α΄ 233), Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής άρθρο 3 ν. 3257/2004), ούτε στις παραγωγικές σχολές υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων (βλ. άρθρο 19 παρ. 5 ν. 2913/2001 – ΦΕΚ Α΄ 102), δεν

διέπονται από τις διατάξεις περί οργάνωσης και λειτουργίας των Α.Σ.Ε.Ι., ενώ οι απόφοιτοί τους στελεχώνουν την Ελληνική Αστυνομία, που αποτελεί σώμα ασφαλείας με διαφορετική οργάνωση και αποστολή από τις Ένοπλες Δυνάμεις (στρατό, ναυτικό, αεροπορία), οι οποίες υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας με αρχηγό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας (άρθρο 45 Συντάγματος) και έχουν ως αποστολή την προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας και των εθνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας (βλ. σχ. Ολομ. 1722/2010, V Τμ. 1978/2006, 206/2007, 467/2007, 1632/2008, 1268/2010). Συνεπώς, οι σχολές της Ελληνικής Αστυνομίας αποτελούν διαφορετική κατηγορία σχολών σε σχέση με αυτές των Ενόπλων δυνάμεων.

4. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 44 του ν.3731/2008 «Αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών» (ΦΕΚ Α' 26) ορίζεται ότι «5. Οι δόκιμοι υπαστυνόμοι και οι δόκιμοι αστυφύλακες όταν αποβάλουν την ιδιότητά τους αυτή για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από λόγους υγείας, υποχρεούνται να καταβάλουν στο Δημόσιο αποζημίωση, που είναι ίση με το γινόμενο του 65% του συνόλου των καθαρών μηνιαίων αποδοχών υπαστυνόμου Β' ή του 50% του συνόλου των καθαρών μηνιαίων αποδοχών αστυφύλακα, αντιστοίχως, επί τον αριθμό των μηνών που έχουν φοιτήσει στη σχολή. Ως μηνιαίες αποδοχές νοούνται αυτές που καταβάλλονται κατά το χρόνο της εξόδου των μαθητών από τη σχολή, μετά την αφαίρεση των νόμιμων κρατήσεων. Η αποζημίωση βεβαιούται ως δημόσιο έσοδο με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η δε είσπραξή της εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα περί Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων. Δεν υποχρεούνται σε καταβολή της αποζημίωσης όσοι από τους προαναφερόμενους

αποχωρούν κατά τη διάρκεια του πρώτου εκπαιδευτικού έτους σπουδών, καθώς και οι δόκιμοι αστυφύλακες που αποχωρούν σε οποιοδήποτε έτος σπουδών προκειμένου να εγγραφούν στη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας». Εξάλλου, στην παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1911/1990 (ΦΕΚ Α' 166), η οποία προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3257/2004 (ΦΕΚ Α' 143), όπως αυτή ισχύει μετά και την προσθήκη με την παρ. 3 του άρθρου 62 του ν.3883/2010 (ΦΕΚ Α' 167) η οποία ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 91 του τελευταίου νόμου, από τη δημοσίευση αυτού (24.9.2010), ορίζεται ότι: «Όσοι αποχωρούν σε οποιοδήποτε έτος σπουδών από μία στρατιωτική σχολή προκειμένου να εγγραφούν σε άλλη στρατιωτική σχολή ή σε παραγωγική σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας δεν έχουν υποχρέωση καταβολής της αποζημίωσης, που προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους. (...)». Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι οι σπουδαστές της Σχολής Αστυφυλάκων, όταν αποβάλουν την ιδιότητά τους αυτή, όπως στην περίπτωση της παραίτησής τους από την εκπαίδευση, υποχρεούνται σε αποζημίωση του Δημοσίου (που αντιστοιχεί στο γινόμενο του 50% του συνόλου των καθαρών μηνιαίων αποδοχών αστυφύλακα επί τον αριθμό των μηνών που έχουν φοιτήσει στη σχολή), για τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε για την παρασχεθείσα στη σχολή εκπαίδευση, διατροφή, ένδυση και συντήρησή τους, εκτός αν η αποβολή της παραπάνω ιδιότητας επήλθε κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους σπουδών ή οφείλεται σε λόγους υγείας ή στην εγγραφή τους στη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας. Εξάλλου, όσον αφορά στους σπουδαστές των στρατιωτικών σχολών, αυτοί, από τις 24.9.2010, έναρξη ισχύος της ευεργετικής διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν.3883/2010, ακόμη και αν αποχωρούν

από αυτές (στρατιωτικές σχολές) μετά το πέρας του πρώτου έτους σπουδών, δεν υποχρεούνται στην καταβολή της αποζημίωσης που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1911/1990 (και αντιστοιχεί στο γινόμενο του 65% του συνόλου των καθαρών μηνιαίων αποδοχών ανθυπολοχαγού για τους σπουδαστές των Α.Σ.Ε.Ι. και του 50% του συνόλου των καθαρών μηνιαίων αποδοχών λοχία για τους σπουδαστές των σχολών υπαξιωματικών, επί τον αριθμό των μηνών που έχουν φοιτήσει στη σχολή), για την παρασχεθείσα στη στρατιωτική σχολή εκπαίδευση, διατροφή, ένδυση και συντήρησή τους, εφόσον εγγραφούν σε παραγωγικές σχολές των σωμάτων ασφαλείας.

5. Η αρχή της ισότητας, την οποία καθιερώνει το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, αποτελεί συνταγματικό κανόνα που επιβάλλει την όμοια μεταχείριση των προσώπων τα οποία τελούν υπό τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες. Η παραβίαση της συνταγματικής αυτής αρχής ελέγχεται από τα δικαστήρια, τα οποία προβαίνουν σε έλεγχο υπέρβασης των ακραίων ορίων της ασκούμενης από το νομοθέτη διακριτικής ευχέρειας περί την εκτίμηση και την όμοια ή διαφορετική μεταχείριση αντιστοίχως ομοίων ή ανομοίων θεμάτων και όχι της ορθότητας των οικείων νομοθετικών επιλογών, αναγνωρίζοντας στον κοινό νομοθέτη ή την κατ' εξουσιοδότηση θεσμοθετούσα Διοίκηση, την ευχέρεια να ρυθμίζει με ενιαίο ή με διαφορετικό τρόπο τις ποικίλες προσωπικές ή πραγματικές καταστάσεις και σχέσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες κοινωνικές, οικονομικές, επαγγελματικές ή άλλες συνθήκες, που συνδέονται με καθεμία από τις καταστάσεις ή σχέσεις αυτές, με βάση γενικά και αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία βρίσκονται σε συνάφεια προς το αντικείμενο της ρύθμισης. Εάν το δικαστήριο, κατά τον έλεγχο της συνταγματικότητας του νόμου,

διαπιστώσει παραβίαση της αρχής της ισότητας, οφείλει, κατά την εφαρμογή του νόμου αυτού, να άρει τη διαπιστωθείσα ανισότητα. Ειδικότερα, εάν αυτό διαπιστώσει παραβίαση της αρχής της ισότητας εκ του γεγονότος ότι ο νομοθέτης έχει θεσπίσει ειδική ευνοϊκή ρύθμιση που αφορά ορισμένη κατηγορία προσώπων αποκλείοντας από τη ρύθμιση αυτή, ρητώς ή σιωπηρώς, πρόσωπα που τελούν υπό τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες προς τα πρόσωπα τα οποία ανήκουν στην κατηγορία αυτή, για να αρθεί η διαπιστωθείσα ανισότητα, απαιτείται να επεκτείνει το δικαστήριο την εφαρμογή της ειδικής ρύθμισης και στην κατηγορία των προσώπων τα οποία έχουν αποκλειστεί από αυτήν. Εν όψει αυτών, η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 6 του ν. 1911/1990, όπως συμπληρώθηκε με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν. 3883/2010, σύμφωνα με την οποία δεν έχουν υποχρέωση καταβολής της επίμαχης αποζημίωσης οι σπουδαστές που αποχωρούν σε οποιοδήποτε έτος σπουδών από μία στρατιωτική σχολή προκειμένου να εγγραφούν σε παραγωγική σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας, αντίκειται στην συνταγματική αρχή της ισότητας, κατά το μέρος που αποκλείει σιωπηρά την απαλλαγή από την υποχρέωση αποζημίωσης των αποχωρούντων από παραγωγική σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας σε οποιοδήποτε έτος σπουδών σπουδαστών, προκειμένου να εγγραφούν σε στρατιωτική σχολή. Και τούτο, διότι η μετά το πέρας του πρώτου έτους σπουδών αποχώρηση σπουδαστή από στρατιωτική σχολή και εγγραφή του σε παραγωγική σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας και αντιστρόφως, από παραγωγική σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας και εγγραφή του σε στρατιωτική σχολή, αποτελούν ουσιωδώς όμοιες καταστάσεις, μετακινήσεις δηλαδή σπουδαστών μεταξύ των δύο συγκεκριμένων σχολών, για τις οποίες δεν δικαιολογείται διαφορετική μεταχείριση. Συνεπώς, η

ευνοϊκή ρύθμιση της απαλλαγής από την αποζημίωση στην περίπτωση της ως άνω μετακίνησης σπουδαστή από στρατιωτική σχολή σε σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας πρέπει να επεκταθεί, κατ' εφαρμογή της συνταγματικής αυτής αρχής, και στην περίπτωση της αντίστροφης μετακίνησης των σπουδαστών, δηλαδή από σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας σε στρατιωτική σχολή. Κατά την ειδικότερη γνώμη του Ιωάννη Σαρμά, Αντιπροέδρου, δεν εγείρεται στην προκειμένη περίπτωση ζήτημα αντιθέσεως της διάταξης του άρθρου 62 παρ. 3 του ν. 3883/2010 προς τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος, αλλά ζήτημα εφαρμογής της αναλογίας νόμου, ως μέσου για την πραγμάτωση της συνταγματικής αρχής της ισότητας. Συνεπώς, στην αρρύθμιστη από την ως άνω διάταξη περίπτωση σπουδαστών που αποχωρούν σε οποιοδήποτε έτος σπουδών από παραγωγική σχολή της Ελληνικής Αστυνομίας προκειμένου να εγγραφούν σε στρατιωτική σχολή, δεν υφίσταται υποχρέωση καταβολής της αποζημίωσης που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 44 παρ. 5 του ν. 3731/2008, κατ' ανάλογη εφαρμογή της απαλλακτικής (από την υποχρέωση αποζημίωσης) διάταξης άρ. 62 παρ. 3 ν. 3883/2010, ενόψει της ομοιότητας της αρρύθμιστης περίπτωσης προς τη συναφή ρυθμισμένη, ως βαίνουσας παραλλήλως και σε αντίστροφη κατεύθυνση επί του αυτού νομικού επιπέδου, το οποίο διαγράφεται από την θεσπισθείσα ρύθμιση και σε αντιστοίχιση με αυτήν. Κατά τη γνώμη όμως της Αντιπροέδρου Μαρίας Βλαχάκη και των Συμβούλων Βασιλικής Ανδρεοπούλου, Ασημίνας Σαντοριναίου, Σταματίου Πουλή, Αγγελικής Μυλωνά και Γεωργίας Τζομάκα, η επίμαχη διάταξη δεν αντίκειται στην συνταγματική αρχή της ισότητας, καθόσον η κρίση περί ομοιότητας καταστάσεων μεταξύ της μετακίνησης σπουδαστών από στρατιωτική σχολή σε σχολή των Σωμάτων

Ασφαλείας και αυτής από σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας σε στρατιωτική σχολή, προϋποθέτει την παραδοχή της υπαγωγής των σχολών αυτών, δηλαδή στρατιωτικών σχολών και σχολών των Σωμάτων Ασφαλείας, στην ίδια κατηγορία, η οποία όμως κατά τα εκτεθέντα στην προηγηθείσα σκέψη 3 δεν ευσταθεί. Συνεπώς, σπουδαστές των σχολών της Ελληνικής Αστυνομίας που αποχωρούν μετά το πρώτο έτος σπουδών προκειμένου να εγγραφούν σε στρατιωτικές σχολές, οφείλουν αποζημίωση για τις δαπάνες στις οποίες το Δημόσιο υποβλήθηκε για την παρασχεθείσα στην παραγωγική σχολή της ΕΛ.ΑΣ. εκπαίδευση, διατροφή, ένδυση και συντήρησή τους, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 44 παρ. 5 του ν. 3731/2008. Η γνώμη όμως αυτή δεν κράτησε.

6. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω η Ολομέλεια του Δικαστηρίου, επιλύοντας το παραπεμφθέν ζήτημα συνταγματικότητας, αποφαινεται ότι η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 6 του ν. 1911/1990, όπως συμπληρώθηκε με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν. 3883/2010, κατά το μέρος που αποκλείει σιωπηρά την απαλλαγή από την υποχρέωση αποζημίωσης των αποχωρούντων από παραγωγική σχολή των Σωμάτων Ασφαλείας σε οποιοδήποτε έτος σπουδών σπουδαστών, προκειμένου να εγγραφούν σε στρατιωτική σχολή, αντίκειται στη συνταγματική αρχή της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 του Σ.).

7. Ακολούθως, η κρινόμενη υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στο V Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προκειμένου να ερευνηθεί η έφεση κατά το πραγματικό μέρος αυτής.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν. 3883/2010, η οποία προστέθηκε στη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1911/1990, αντίκειται στη συνταγματική αρχή της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 Σ.). Και

Αναπέμπει την κρινόμενη υπόθεση στο V Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου για να ερευνηθεί κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 18 Μαΐου 2016.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΖΟΜΑΚΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 29 Ιουνίου 2016.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ